

Vprašalniki za komisarske kandidate in kandidatke

SL

VPRAŠALNIK ZA KANDIDATA ZA KOMISARJA

Maroš ŠEFČOVIČ

Trgovina in gospodarska varnost, medinstitucionalni odnosi ter preglednost

1. Splošna usposobljenost, evropska zavezanost in osebna neodvisnost

Kateri vidiki vaših osebnih kvalifikacij in izkušenj so še posebej pomembni za prevzem funkcije komisarja in promocijo splošnega evropskega interesa, zlasti na področju, za katero boste odgovorni? Kako boste prispevali k izvajanju političnih smernic Komisije? Kako nameravate uresničevati načelo enakosti spolov in vidik spola vključiti v vse politike svojega resorja? Kako boste poskrbeli za vključevanje mladih?

Kako lahko Parlamentu jamčite svojo neodvisnost in kaj boste storili, da vaše pretekle, sedanje in prihodnje dejavnosti ne bodo zbujale dvoma o opravljanju vaših nalog v Komisiji?

Verjamem, da imam ustrezne kvalifikacije in strokovne izkušnje, s katerimi lahko prispevam k splošnim interesom Evrope.

Svoje delo že več kot dve desetletji posvečam zadevam EU. Dodobra poznam institucije EU in dokazal sem trdno zavezanost našemu skupnemu evropskemu projektu. Najprej kot stalni predstavnik Slovaške pri EU (2004–2009). Pozneje kot komisar za izobraževanje, usposabljanje, kulturo in mlade (2009–2010) ter nato kot podpredsednik Komisije, pristojen za medinstitucionalne odnose in administrativne zadeve (2009–2014), energetske unije (2014–2019), medinstitucionalne odnose in predvidevanje (2019–2023), trenutno pa kot izvršni podpredsednik Komisije za evropski zeleni dogovor, medinstitucionalne odnose in predvidevanje.

V teh mandatih sem si nenehno prizadeval spodbujati evropske interese ter hkrati vzpostavljati in ohranjati tesne odnose med institucijami EU, zlasti z Evropskim parlamentom.

Še posebej sem ponosen na naše pobude, ki so znatno prispevale h krepitvi položaja Evrope doma in po svetu, kot je na primer vzpostavitev trdnih industrijskih temeljev za nove in razvijajoče se čiste tehnologije v EU, spodbujanje skupne nabave strateškega blaga, kot so plin, vodik in kritične surovine, ali poglobitev partnerstev EU s sosednjimi državami, na primer z zaključkom pogajanj z Združenim kraljestvom po njegovem izstopu iz EU in posledičnim Windsorskim okvirom med EU in Združenim kraljestvom iz leta 2023.

Dejavno sem prispeval tudi k razpravam in odločanju kolegija, pri čemer je bil močan trajnostni in socialni pristop vedno bistven vidik mojega dela.

Kot je navedeno v moji poslanici, Evropa potrebuje novo zunanjo gospodarsko politiko, ki bo povečevala našo blaginjo in zagotavljala enake konkurenčne pogoje na svetovni ravni. Če bom potrjen kot komisar, si bom zato prizadeval, da bo prosta in pravična trgovina zagotavljala koristi za evropska podjetja in potrošnike, in sicer z razvojem trajnostnih partnerstev po vsem svetu, modernizacijo našega carinskega sistema, odločnejšim odnosom do nelojalne konkurence ter obravnavanjem gospodarske varnosti kot prednostne naloge naših prizadevanj.

Tesni odnosi in plodno sodelovanje z Evropskim parlamentom sta vedno bili ključni načeli, ki me vodita pri mojem delu kot član Komisije in me bosta vodila tudi v prihodnje.

V prejšnjem mandatu sem se na primer kot podpredsednik za medinstitucionalne odnose in administrativne zadeve (2009–2014) v imenu Komisije pogajal z Evropskim parlamentom o okvirnem sporazumu.

Med trenutnim mandatom sem tesno sodeloval z ostalimi člani in članicami pri pripravi letnega delovnega programa Komisije in skupne izjave o zakonodajnih prednostnih nalogah v skladu z Medinstitucionalnim sporazumom o boljši pripravi zakonodaje. Poleg tega sem spremljal ukrepe na podlagi resolucij Parlamenta in zagotavljal, da je Komisija izpolnila svojo zavezo iz člena 225 PDEU.

Če bom potrjen kot komisar za naslednji mandat, si bom na podlagi teh izkušenj prizadeval še bolj okrepiti sodelovanje med Evropsko komisijo in Evropskim parlamentom ter tako prispevati k povečanju demokratične legitimnosti v Evropi.

Evropski parlament je osrednjega pomena za vizijo nedavno izvoljene predsednice Ursule von der Leyen, da dela v korist državljanov in državljanek EU, kot je navedeno v njenih političnih usmeritvah in izraženo v moji poslanici. To vključuje prizadevanja za hitro revizijo našega okvirnega sporazuma in spodbujanje sodelovanja v zvezi s členom 225 s pozivom komisarjem in komisarkam, naj sodelujejo v strukturiranih dialogih s parlamentarnimi odbori o teh resolucijah, s čimer bi Parlament dobil večjo vlogo pri zakonodajnih pobudah in oblikovanju zakonodaje.

Če bom potrjen kot komisar, bom še dodatno podprl uresničevanje načela enakosti spolov. Delil bom in podpiral prizadevanja za enakost spolov pri našem vsakodnevnem delu, tudi z upoštevanjem tega načela v svoji ekipi, ter še naprej gradil na politiki vključevanja načela enakosti spolov, ki sem se je držal v prejšnjem mandatu kot podpredsednik za medinstitucionalne odnose in administrativne zadeve (2009–2014).

Še naprej sem enako zavezan vključevanju mladih, pri čemer se bom opiral na svoje dosedanje dosežke. V delovnih programih Komisije pod mojo pristojnostjo so bila na primer upoštevana priporočila Konference o prihodnosti Evrope, edinstvenega projekta z močnim poudarkom na mladih. Če bom potrjen kot komisar, se bom te zaveze držal še naprej, tudi z organizacijo letnih dialogov o mladinski politiki, pri čemer bo prvi potekal v prvih sto dneh naslednjega mandata Komisije.

In končno, če bom potrjen kot komisar, se zavežujem, da bom dosledno izpolnjeval obveznosti iz Pogodbe glede neodvisnosti, transparentnosti, nepristranskosti in razpoložljivosti.

V svojem prejšnjem in sedanjem mandatu člana kolegija sem izpolnil vse obveznosti do institucije, tudi tako, da sem v skladu s pravili predložil in posodobil vse izjave o interesih. V celoti sem spoštoval tudi Pogodbi EU, tako po črki kot v duhu, ter obveznost delovanja v interesu Evrope.

Če bom potrjen kot komisar, bom še naprej v celoti spoštoval črko in duh Pogodbe. Zlasti bom spoštoval obveznost delovanja v interesu Evrope in ne bom sprejemal navodil od nobene vlade ali drugega organa. Prav tako bom spoštoval kodeks ravnanja članov Evropske komisije in njegove določbe o nasprotju interesov. Moja izjava o interesih je popolna in dostopna javnosti, prav tako pa jo bom hitro posodobil, če bo potrebna kakršna koli sprememba.

2. Upravljanje resorja in sodelovanje z Evropskim parlamentom

Ali se lahko zavežete, da boste Parlament ustrezno obveščali o svojih dejavnostih in dejavnostih vaših oddelkov? V kakšnem smislu se čutite odgovorni Evropskemu parlamentu?

Kaj ste izrecno pripravljene obljubiti v zvezi s skupnim delovanjem in navzočnostjo v Parlamentu, tako na sejah odborov kot na plenarnem zasedanju, v zvezi s preglednostjo, sodelovanjem in učinkovito nadaljnjo obravnavo stališč in zahtev Parlamenta glede zakonodajnih pobud? Ali ste v zvezi z načrtovanimi pobudami in tekočimi postopki pripravljene Parlamentu pravočasno posredovati enakovredne informacije in dokumente kot Svetu?

Sodelovanje z Evropskim parlamentom je zame izjemno pomembno, kot sem dokazoval ves čas mojega službovanja v Evropski komisiji.

Menim, da je načelo kolegialnosti zelo pomembno, in, če bom potrjen za člana kolegija, bom z namenom njegovega uresničevanja v celoti sodeloval z drugimi člani kolegija.

Zlasti si bom prizadeval, da bomo v strateškem partnerstvu z Evropskim parlamentom oblikovali trdne politike na podlagi širokega soglasja med proevropskimi silami. Verjamem, da je enotnost naša največja prednost.

Pristno in učinkovito medinstitucionalno sodelovanje je bistveno za delovanje institucionalnega sistema EU ter za legitimnost njenega sistema odločanja. To sodelovanje temelji na nekaterih ključnih načelih, ki se odražajo v političnih usmeritvah in poslanicah predsednice Ursule von der Leyen, kot so odprtost, medsebojno zaupanje in redna izmenjava informacij, in ta načela bom v celoti spoštoval.

Če bom potrjen kot komisar, si bom še naprej odločno prizadeval za krepitev sodelovanja med Komisijo in Parlamentom, zlasti z revizijo okvirnega sporazuma o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo, s čimer bom pomagal krepiti skupno politično odgovornost in medsebojni dialog, pa tudi povečati pretok informacij in preglednost.

Praviloma bom predsednico Ursulo von der Leyen podpiral pri njenem cilju krepitve dialoga z Evropskim parlamentom. Zato bom vodil prizadevanja za zagotovitev, da bodo komisarji in komisarke sistematično prisotni v svojih ustreznih odborih in na plenarnih zasedanjih.

Menim, da moramo v vseh fazah procesa oblikovanja politik tesno sodelovati z Evropskim parlamentom. V tem okviru bom, če bom potrjen kot komisar, zagotovil, da bodo parlamentarni odbori vključeni v vsa pomembnejša dogajanja na področjih v moji pristojnosti.

Večja vloga Evropskega parlamenta pri zakonodajnih pobudah in oblikovanju zakonodaje:

V skladu z nadaljnjo zavezanostjo predsednice Komisije, da bo Parlamentu zagotovila večjo vlogo pri zakonodajnih pobudah in oblikovanju zakonodaje, bom – če bom potrjen kot komisar – spoštoval našo zavezo, da se na resolucije Parlamenta na podlagi člena 225 PDEU odzivamo z zakonodajnimi predlogi ob polnem spoštovanju načel sorazmernosti, subsidiarnosti in boljše priprave zakonodaje. Pomagal bom zagotoviti, da komisarji in komisarke sodelujejo v strukturiranih dialogih s parlamentarnimi odbori o teh resolucijah. Pri izpolnjevanju te zaveze smo dobro napredovali že v trenutnem mandatu Komisije, kar je postavilo trdne temelje za nadaljevanje dela.

Trgovinska in carinska politika:

Če bom potrjen kot komisar, nameravam spoštovati vse zaveze v zvezi s trgovinsko in carinsko politiko, določene v Pogodbi. Prav tako nameravam redno sodelovati z ustreznimi odbori Parlamenta, tudi z organizacijo posebnih informativnih sestankov za njegove člane.

Kar zadeva gospodarsko varnost, bom zagotavljal preglednost in redno sodelovanje s Parlamentom glede razvoja dogodkov v zvezi s tremi stebri evropske strategije za gospodarsko varnost. Še naprej bom podpiral delo Parlamenta – pod enakimi pogoji kot delo Sveta – pri sprejemanju odločitev, kadar obe instituciji nastopata kot sozakonodajalca na področju zakonodaje o gospodarski varnosti.

Veselim se tudi sodelovanja z vsemi ustreznimi odbori glede zunanje razsežnosti notranje zakonodaje EU na različnih področjih politike v primeru morebitnih učinkov, ki bi privedli do trgovinskih omejitev.

Komisija bo Parlamentu še naprej pošiljala iste dokumente trgovinske politike kot jih Svetu, pri čemer bo spoštovala posebna pravila o obravnavanju občutljivih informacij, da bi zagotovila njihovo zaščito in preprečila nepooblaščenno razkrivanje.

Preglednost:

Glede na trenutne gospodarske, okoljske in geopolitične izzive menim, da je treba doseči čim širše soglasje o trgovinski politiki EU.

Če bom potrjen kot komisar, bom zagotovil, da bosta preglednost in ocenjevanje še naprej temelj trgovinske politike EU, s čimer se bosta ohranila njena legitimnost in zaupanje javnosti vanjo.

V političnih usmeritvah predsednice Ursule von der Leyen je večja preglednost poudarjena kot eden glavnih ciljev revidiranega okvirnega sporazuma med našima institucijama. Z Evropskim parlamentom in Svetom bom tesno sodeloval, da zagotovimo večjo preglednost skozi celoten zakonodajni postopek. Zato je zelo pomemben pregled medinstitucionalnega sporazuma o registru za preglednost med Parlamentom, Svetom in Komisijo, ki naj bi bil opravljen do julija 2025. Menim, da lahko to prispeva h krepitvi zaupanja v institucije EU.

Zagotavljanje informacij in dokumentov:

Popolnoma se zavedam, da je zagotavljanje informacij in dokumentov bistven vidik poglobljanja partnerstva med Evropskim parlamentom in Komisijo. Zato se zavežujem, da bom v celoti izvajal ustrezne določbe okvirnega sporazuma med obema institucijama in Medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje iz leta 2016.

Vprašanja Odbora za mednarodno trgovino

3. Strategija Unije na področju trgovine, naložb in konkurenčnosti v naslednjih petih letih

Močna trgovinska in naložbena agenda je nepogrešljiva za spodbujanje gospodarske rasti in trajnostnega razvoja, ustvarjanje delovnih mest ter povečanje privlačnosti in konkurenčnosti našega enotnega trga. Ali lahko podrobneje predstavite vašo strategijo za trgovino in naložbe:

➤ *Kako boste na večstranski ravni oblikovali koalicijo za posodobitev Svetovne trgovinske organizacije (STO), reševali izzive v zvezi z njeno funkcijo oblikovanja pravil in zagotovili popolnoma delujoč sistem za reševanje sporov? Kakšni so vaši načrti, da bi se Unija uspešno pripravila na vodenje 14. ministrske konference STO? Ali boste začeli in nadaljevali pogajanja o večstranskih sporazumih o vrzelih v pravilniku STO, vključno z državnim posredovanjem v podporo industrijskim sektorjem, ustanovitvijo mnogostranskega sodišča za naložbe in izvajanjem že sklenjenih sporazumov?*

➤ *Katerim dvostranskim trgovinskim pogajanjem boste v okviru dvostranskih odnosov dali prednost in v kakšnem časovnem okviru? Kako boste zagotovili enake konkurenčne pogoje s tretjimi državami in obravnavali nepošteno trgovinske prakse Kitajske? Kako boste reševali trgovinske ovire v odnosih z ZDA in zaščitili ter povečali moč Sveta za trgovino in tehnologijo, da bi spodbudili čezatlantski vodstveni položaj v trgovini in ključnih tehnologijah?*

➤ *Kako boste zagotovili, da bo skupna trgovinska politika dejansko ostala področje izključne pristojnosti za Unijo? Ali se boste odločno borili proti vsem oblikam izogibanja ali enostranskih praks držav članic in kako boste to storili? Kako boste zagotovili, da bo ratifikacija trgovinskih in naložbenih sporazumov, ki vsebujejo samo določbe v izključni pristojnosti EU, določena izključno na ravni EU? Ali se boste obvezali, da ne boste zahtevali začasne uporabe trgovinskih in naložbenih sporazumov, vključno s trgovinskimi poglavji širših sporazumov, preden jih bo Parlament odobril? Ali boste kot eno od možnosti spodbujali sektorske sporazume, če celoviti sporazumi ne bodo izvedljivi? Kako boste spodbujali digitalno trgovino v korist podjetij in potrošnikov?*

➤ *Kako boste zagotovili, da bo skupna trgovinska politika spodbujala temeljne vrednote, mednarodne konvencije ter svetovne podnebne, okoljske in delovne standarde ter ščitila interese potrošnikov in delavcev, tudi na področju digitalne trgovine? Kako boste izvajali novi pristop k trgovini in trajnostnemu razvoju v obstoječih in prihodnjih sporazumih, zlasti v zvezi s cilji trajnostnega razvoja, Pariškim sporazumom, konvencijami Mednarodne organizacije dela in Kunminško-montrealnim svetovnim okvirom za biotsko raznovrstnost?*

Trgovina in naložbe so za EU bistvenega pomena. EU je s 16-odstotnim deležem v svetovni trgovini največji trgovinski blok na svetu in hkrati največja tuja vlagateljica na svetu. Naše trgovinske povezave omogočajo ekonomije obsega, prispevajo k produktivnosti in inovacijam EU ter krepijo našo odpornost – vse to je bistveno v globalnem okolju, ki ga zaznamuje geopolitična in geoeekonomska konkurenca. Izvoz podpira več kot 30 milijonov delovnih mest v EU, skoraj 10 milijonov pa jih je rezultat tujih naložb znotraj enotnega trga. Da bi EU dosegla cilje novega mandata v zvezi s konkurenčnostjo, varnostjo in trajnostjo, mora dodatno okrepiti svojo trgovinsko in naložbeno politiko.

Če bom potrjen kot komisar za trgovino in gospodarsko varnost, bom poskušal te cilje doseči z ukrepi na vrsti področij. Prvič, z odpiranjem trgov in odpravljanjem trgovinskih ovir, s čimer bo zagotovljen prostor, potreben za naša podjetja, da se lahko prilagajajo in uspevajo, vključno z zaščito pred nepoštenimi trgovinskimi praksami drugih in zagotavljanjem enakih konkurenčnih pogojev. Drugič, s krepitvijo odpornosti enotnega trga z zagotavljanjem virov oskrbe s kritičnimi surovinami in drugimi ključnimi vložki za konkurenčnost EU, zmanjševanjem tveganj v zvezi z njihovo razpoložljivostjo in njihovo diverzifikacijo. Tretjič, s sodelovanjem z našimi partnerji za zagotovitev prehoda na bolj zelena in trajnostna gospodarstva. In četrtič, z zagotavljanjem in ohranjanjem stabilnosti na pravilih temelječega trgovinskega sistema.

Še naprej bom vodil prizadevanja za reformo in krepitev **Svetovne trgovinske organizacije (STO)**. 14. ministrska konferenca STO bo mejnik v tem procesu. EU bi morala še naprej voditi priprave za dosego pomembnih rezultatov, zlasti pri pogajanjih o subvencijah za ribištvo, pa tudi na področjih razvoja, kmetijstva in prehranske varnosti, ter si prizadevati za nadaljnje korake v zvezi z moratorijem na e-trgovanje. Če bom potrjen kot komisar, bo ena od mojih ključnih prednostnih nalog sodelovanje z drugimi članicami STO, vključno z ZDA, da bi se dogovorili o ponovni vzpostavitvi učinkovitega sistema za reševanje sporov, ki ohranja elemente, bistvene za nadaljnji obstoj

na pravih temelječe trgovine, zlasti funkcijo nepristranskega pregleda pritožb. Medtem ko ta proces poteka, bom še naprej zagotavljal in podpiral izvajanje večstranskega začasnega sporazuma o arbitraži v primeru pritožb (MPIA). Da bi STO ponovno imela osrednjo vlogo v mednarodni trgovini, mora posodobiti svoja pravila in se prilagoditi današnjim razmeram. Zato bom sodeloval z najrazličnejšimi članicami STO pri reševanju ključnih izzivov, vključno z negativnimi učinki prelivanja državnih intervencij v gospodarstvu, povezavo med trgovino ter podnebjem in okoljem, vključevanjem večstranskih sporazumov – tudi o spodbujanju naložb za razvoj in e-trgovanju – v okvir STO ter izboljšanjem postopkov odločanja.

Hkrati si bom še naprej prizadeval za dokončanje pogajanj o ustanovitvi večstranskega sodišča za reševanje naložbenih sporov do leta 2027, ki potekajo v Komisiji Združenih narodov za mednarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL).

Za doseganje strateških ciljev EU bo potrebna tudi ambiciozna **dvostranska trgovinska in naložbena agenda**, ki bo krepila našo konkurenčnost in odpornost, hkrati pa zagotavljala platformo za tesnejše sodelovanje na področju trajnostnega razvoja.

Če bom potrjen, bom **proaktiven in prilagodljiv** pri sodelovanju s partnerji ter bom zagotavljal, da bodo interesi EU v celoti upoštevani. Na eni strani nameravam pospešiti uresničevanje naše trenutne agende, pri čemer se bom osredotočil na indijsko-pacifiško regijo, Latinsko Ameriko in Afriko. EU se že pogaja o sporazumih z Indijo, Indonezijo, Tajsko, Filipini in drugimi trgovinskimi partnerji ter zaključuje odprta vprašanja v pogajanjih z Mercosurjem in Mehiko. Prizadeval si bom, da se bodo pogajanja pravočasno končala, če se bodo upoštevali naši interesi in spoštovali naše vrednote. Na drugi strani bom preučil nove načine za povezovanje in poglobitev odnosov s partnerji, ki bodo odražali konkretna področja skupnega interesa, vključno s sektorskimi interesi. Takšne alternativne oblike sodelovanja, ki vključujejo sporazume o spodbujanju trajnostnih naložb, sporazume o digitalni trgovini, sporazume o vzajemnem priznavanju in nova partnerstva za čisto trgovino in naložbe, bi morale EU omogočiti hitrejši napredek pri zadevnih vprašanjih, kar bi zagotovilo konkretne koristi za EU, za naše partnerje pa privlačno ponudbo.

Dvostranski odnosi EU z **ZDA in Kitajsko**, skupaj z dinamiko njune strateške konkurence, bodo še naprej vplivali na našo trgovinsko politiko.

ZDA ostajajo naša najpomembnejša trgovinska partnerica in naš dvostranski odnos nameravam nadalje razvijati z dialogom in ob odločni zaščiti naših interesov. Eden od načinov za to bo prenovljeni Svet za trgovino in tehnologijo (TTC) med EU in ZDA, ki bo svojo strukturo prilagajal spreminjajočim se potrebam in prednostnim nalogam. Hkrati si bom prizadeval za sporazumne rešitve pri dvostranskih vprašanjih, vključno z iskanjem trajnih rešitev za spor o velikih civilnih zrakoplovih ter ameriške carine za jeklo in aluminij ter z obravnavo ukrepov, ki vplivajo na naše trgovinske odnose, kot so zakon o zmanjšanju inflacije in zahteve, da ameriški zvezni organi kupujejo ameriške izdelke.

Kar zadeva **Kitajsko**, si bom prizadeval za bolj uravnotežene in vzajemne trgovinske odnose, kar bo vključevalo obravnavo pomembnih pomislekov glede enakih konkurenčnih pogojev, povezanih z negativnimi zunanjimi učinki kitajskega gospodarskega modela in industrijske politike, ki ju usmerja država, ter presežnimi zmogljivostmi, ki izkrivljajo svetovne trge in dobavne verige. Za reševanje teh izzivov bo potreben nenehen dialog in strateška uporaba našega posodobljenega nabora samostojnih instrumentov, kadar bo to potrebno.

Kadar bom soočen s politikami in ukrepi, ki bodo predstavljali posebne izzive, bom sprejel vse potrebne ukrepe za zaščito interesov EU v teh dvostranskih odnosih.

Čeprav skrbi glede geopolitičnih in geoekonomskih razmer naraščajo, trdno verjamem, da je treba s trgovinsko politiko podpirati **trajnostni razvoj** ob vedno večjem spoštovanju svetovnih **podnebnih, okoljskih in delovnih standardov**. Če bom potrjen, si bom prizadeval zagotoviti, da bo politika EU o vprašanjih glede trajnostnosti še naprej temeljila na mednarodno dogovorjenih pristopih. Tudi v prihodnje si bom vse bolj prizadeval za uresničevanje ambicij glede trajnostnega razvoja, tudi v zvezi s cilji trajnostnega razvoja, Pariškim sporazumom, konvencijami Mednarodne organizacije dela in Kunminško-montrealskim svetovnim okvirom za biotsko raznovrstnost. To bom počel v okviru STO, pa tudi dvostransko, na primer s poglavji o trgovini in trajnostnem razvoju v naših trgovinskih sporazumih. Naši dvostranski sporazumi nudijo prepotrebno platformo za poglobitev dialoga, razumevanja in sodelovanja, hkrati pa predvidevajo možnost okrepljenih postopkov reševanja sporov.

Zaščita interesov **potrošnikov in delavcev** mora biti še naprej osrednji element trgovinske politike EU, kar velja tudi za **digitalno trgovino**. Če bom potrjen, si bom prizadeval za nadaljnja pogajanja s trgovinskimi partnericami

o zavezujočih pravilih za digitalno trgovino in podatkovne tokove, ki globalno odražajo na človeka osredotočen in na vrednotah temelječ model EU.

Enotnost EU bo še naprej ključnega pomena za naš gospodarski in geopolitični položaj. Zato nameravam v celoti izkoristiti orodja, ki so na voljo za uveljavljanje izključne pristojnosti Unije, vključno z neformalnim dialogom in po potrebi uradnimi postopki za ugotavljanje kršitev.

Hkrati se morata izključna pristojnost in enotnost EU odražati v naši sposobnosti, da ratificiramo naše trgovinske sporazume – od tega je odvisna naša verodostojnost. Načelno si bom prizadeval, da dosežemo skupen dogovor z Evropskim parlamentom in Svetom za sklenitev čim večjega števila trgovinskih in naložbenih sporazumov kot sporazumov s pristojnostjo EU. To bi zagotovilo hiter začetek veljavnosti teh sporazumov in s tem oprijemljive koristi za državljane, MSP in podjetja EU splošneje. Seveda bi morali za to države članice, na ravni EU pa Evropski parlament, opraviti potrebno preverjanje. Če pa bodo nekateri sklenjeni sporazumi mešani sporazumi, bom, če bom potrjen, spoštoval zavezo, da bom pred začasno uporabo zaprosil za odobritev Evropskega parlamenta.

4. Gospodarska varnost

Cilj gospodarske varnosti je čim bolj zmanjšati tveganja, hkrati pa ohraniti najvišjo možno raven gospodarske odprtosti in konkurenčnosti, nikoli pa se ne bi smela uporabljati kot instrument za neupravičeno omejevanje trgovine. V zvezi s tem sprašujemo:

➤ *Kako boste zagotovili, da bodo gospodarska varnost, trgovina in naložbe del celostnega pristopa? Katere ukrepe boste sprejeli pri oblikovanju in izvajanju agende za gospodarsko varnost? Kako vidite vlogo trgovine v okviru koncepta „nove zunanje gospodarske politike“ in kako boste zagotovili, da se bo trgovina uporabljala kot geostrateško orodje?*

➤ *Kako nameravate uporabljati nabor orodij ukrepov trgovinske zaščite, sprejetih v devetem in tudi prejšnjih zakonodajnih obdobjih, kot del nove doktrine za gospodarsko varnost? Ali so v obstoječem naboru orodij po vašem mnenju kakšne pomanjkljivosti? Kateri bodo vaši naslednji koraki v zvezi z nadzorom izvoza in izhodnimi naložbami?*

➤ *Kako boste okrepili partnerski steber gospodarske varnostne strategije? Kaj bodo vključevala partnerstva za čisto trgovino in naložbe? Kako boste zagotovili skladnost in sinergije s strategijo Global Gateway? Ali bo Parlament lahko dal odobritev po sklenitvi takšnih sporazumov? Kako boste spodbujali dostop do kritičnih surovin iz tretjih držav, da bo vzajemno koristen, in kako boste pri tem zagotovili večji nadzor Parlamenta?*

➤ *Kako boste podprli druge komisarje in komisarke ter z njimi sodelovali pri gospodarski obnovi Ukrajine in drugih partnerskih držav, ki so žrtve ruske vojaške agresije, zlasti z ambicioznim pregledom poglobljenega in celovitega sporazuma o prosti trgovini med EU in Ukrajino, makrofinančno pomočjo, odločnim izvrševanjem režima sankcij proti Rusiji in preprečevanjem vseh oblik izogibanja sankcijam?*

Ker je današnje geopolitično in geoekonomsko okolje tako negotovo, mora EU okrepiti svoja prizadevanja ter v celoti izkoristiti notranje in zunanje politike in orodja, ki jih ima na voljo. To se odraža v **spodbujevalni vlogi**, ki jo ima trgovinska politika v novih političnih usmeritvah, in prispeva k doseganju več ciljev EU. Na zunanji ravni se odraža tudi v novi **zunanj gospodarski politiki**, ki bo združevala **gospodarsko varnost, trgovino in partnerstva**, da bi se učinkoviteje služilo interesom EU. Če bom potrjen kot komisar za trgovino in gospodarsko varnost, bom zagotovil, da bodo trgovinska in naložbena politika ter politika gospodarske varnosti sestavni in skladen del celovitega odziva EU na izzive, s katerimi se soočamo.

Gospodarska varnost EU temelji na dinamičnem, odprtem in odpornem enotnem trgu. EU je kot največji trgovinski blok na svetu močno vključena v svetovno gospodarstvo in njegove obsežne vrednostne verige, ki nam omogočajo pridobivanje potrebnih vložkov v vseh fazah proizvodnje in rast z dostopom do tujih trgov. Če bom potrjen, bo moj cilj ohraniti najvišjo možno raven gospodarske odprtosti in konkurenčnosti, hkrati pa zagotoviti, da bomo dobro poznali svoje ranljivosti in tveganja, s katerimi se soočamo, ter da bomo izvedli potrebne ukrepe za njihovo omejitev.

Moj pristop bo temeljil na **ocenah tveganja** in nadaljnjem izvajanju ukrepov v okviru **stebrov „spodbujanje“, „zaščita“ in „partnerstvo“** strategije za gospodarsko varnost. V zvezi s tem bom tesno sodeloval z drugimi komisarji in komisarkami, vključno z VP/PP, izvršnim podpredsednikom Komisije za blaginjo in industrijsko strategijo, ter z Evropskim parlamentom, državami članicami in ustreznimi deležniki, da bi povečali izmenjavo informacij, enako razumeli izzive, s katerimi se soočamo, in skupaj razvili ustrezne odzive. Ko napredujemo pri tekočih ocenah tveganja, bo treba njihove rezultate vključiti v blaživitvene ukrepe, ki jih sprejemamo.

Prvič, v največji možni meri bom uporabljal trgovinsko politiko za doseganje naših ciljev glede **partnerstev**, kar bo odražalo njeno spodbujevalno vlogo v novi zunanji gospodarski politiki, za konkurenčnost in za blaginjo EU ter njeno vlogo kot geostrateško orodje. To pomeni poglobitev in okrepitev obstoječe mreže sporazumov ter razširitev naše ponudbe z novimi vrstami sodelovanja. Nova **partnerstva za čisto trgovino in naložbe** bodo pripomogla k zanesljivi oskrbi s surovinami, čisto energijo in čistimi tehnologijami, hkrati pa podpirala razvoj naših partnerjev z večjimi naložbami in zagotavljanjem prostega čezmejnega pretoka čistih tehnoloških izdelkov, čiste energije in surovin med partnerji. Da bi bila naša ponudba čim bolj privlačna in konkurenčna, bo potreben pristop, ki vključuje celotno Komisijo ter bo združeval financiranje (tudi v okviru strategije Global Gateway), pravila (za zagotovitev večje stabilnosti za vlagatelje in dobavne verige) in regulativno sodelovanje (da bi podprli naše partnerje pri prilagajanju na naše regulativne zahteve). Naša partnerstva za čisto trgovino in naložbe bodo sledila tudi novemu prožnemu pristopu v smislu vsebine in oblike, hkrati pa bodo upoštevala interese in stališča tretjih držav. Pripravljen sem sodelovati s Parlamentom tekom celotnega procesa.

Če bom potrjen, bom posebno pozornost namenil potencialu za **diverzifikacijo, zmanjševanje tveganj in odpornost** v okviru naših trgovinskih sporazumov ter drugih oblik sodelovanja s partnerji. To bo vključevalo razvoj **standardov gospodarske varnosti za ključne dobavne verige** s skupino G7 in drugimi podobno mislečimi partnerji, ki bi lahko med drugim podprli razvoj stabilne oskrbe s kritičnimi surovinami. Vključevalo bo tudi **poglobitev dialogov** s partnerji za boljše razumevanje tveganj, s katerimi se soočamo, in izmenjavo dobrih praks glede morebitnih blažitvenih ukrepov. Na podlagi mreže sporazumov o digitalni trgovini bom preučil možnosti za razvoj močnejših in plodnejših vezi z našimi najbližjimi in podobno mislečimi partnerji, vzpostavitev na pravilih temelječega prostora za prosti pretok podatkov na podlagi zaupanja in pomoč našim podjetjem pri diverzifikaciji njihovega dostopa do podatkov.

Drugič, zagotovil bom odločno, osredotočeno in sorazmerno uporabo orodij, ki jih imamo na voljo za zaščito gospodarske varnosti EU. Čeprav ima EU na razpolago širok nabor orodij, od katerih se nekatera šele začenjajo uporabljati, bo izziv za prihodnji mandat zagotoviti njihovo skladno in koordinirano uporabo, da bi kar najboljše dosegali cilje EU v zvezi z njenimi trgovinskimi partnerji. To bo osrednji element nove **doktrine za gospodarsko varnost**, ki bo temeljila na skupnem dogovoru z Evropskim parlamentom in državami članicami ter bo prispevala k večjemu odvratilnemu učinku in s tem zaščitila podjetja EU, na katera vse bolj vplivajo ukrepi tretjih držav.

Tretjič, nadaljevati nameravam s tekočimi prizadevanji za **okrepitev nabora orodij EU**. Veselim se sodelovanja z Evropskim parlamentom in Svetom, da bi hitro dosegli dogovor o posodobitvi **uredbe o pregledu neposrednih tujih naložb**. Poglobil bom tudi razprave s Parlamentom in državami članicami, da bi okrepili naš pristop k **nadzoru izvoza blaga z dvojno rabo**. Poleg tega nameravam leta 2025 oceniti učinkovitost obstoječega regulativnega okvira za nadzor izvoza v skladu z načeli boljšega pravnega urejanja in zahtevanimi postopkovnimi koraki. Kar zadeva **izhodne naložbe**, si bom v sodelovanju z državami članicami in podjetji prizadeval za globlje in boljše razumevanje tveganj, s katerimi se soočamo, in sicer s sistematičnim pregledovanjem in ocenjevanjem poslov, ki potekajo v nekaterih izbranih sektorjih. Na tej podlagi bom razmislil o nadaljnjih odzivih politike v dialogu z Evropskim parlamentom in državami članicami.

Glede na vojno agresijo Rusije proti Ukrajini bom še naprej v celoti podpiral razvoj naših **dvostranskih odnosov z Ukrajino** ter nadaljnjo učinkovito uporabo **trgovinskih in gospodarskih sankcij proti Rusiji**, vključno s preprečevanjem izogibanja sankcijam, v sodelovanju z drugimi člani kolegija in odposlancem EU za sankcije.

Prav tako si bom še naprej prizadeval za **podporo Ukrajini**, tudi z izkoriščanjem poglobljenega in celovitega prostotrgovinskega območja ter finančno pomočjo EU za spodbujanje postopnega vključevanja Ukrajine v notranji trg pred pristopom. Poleg tega bom v tesnem sodelovanju s komisarjem, pristojnim za kmetijstvo, našečasne avtonomne trgovinske ukrepe po njihovem izteku junija 2025 nadomestil s trajno in vzajemno nadaljnjo liberalizacijo trgovine, kot je predvideno v pobudi za poglobljeno in celovito prostotrgovinsko območje. Njegov cilj bo ohraniti trajen, pomemben dostop do trga za ukrajinske proizvode, kar bo povezano s postopnim zagotavljanjem skladnosti z ustreznimi standardi EU, in izboljšati dostop do ukrajinskega trga za evropske kmetijske proizvode ob sočasnem upoštevanju občutljivosti kmetijskega sektorja EU.

V okviru splošne politike **sankcij** EU bom še naprej zagotavljal sprejemanje učinkovito zasnovanih trgovinskih sankcij, ki vključujejo uvozne in izvozne omejitve za blago z dvojno rabo, subjekte v Rusiji in tretjih državah ter zagotavljanje industrijskega blaga in poslovnih storitev. K izvajanju sankcij in preprečevanju izogibanja sankcijam bom prispeval s sodelovanjem z industrijo EU, vzpostavljanjem stikov s tretjimi državami in predlaganjem nadaljnjih regulativnih ukrepov. To bo vključevalo sodelovanje s carinskimi organi, ki imajo ključno vlogo pri odkrivanju in nadzoru trgovine z blagom (kodificirano v sistemu upravljanja carin (TARIC)) ter pri ugotavljanju

morebitnih tveganj izogibanja sankcijam. Prizadeval si bom zagotoviti, da bodo carinski organi nadaljevali in krepili svojo analitično in izvršilno funkcijo.

5. Izvajanje, izvrševanje in komuniciranje

Dobra politika, ki se slabo izvaja, izvršuje in o kateri se slabo komunicira, lahko privede do zavračanja Unije in njene trgovinske politike na notranji in zunanji ravni. Da bi zagotovili uspeh skupne trgovinske politike, nas zanima:

- *Kako boste zagotovili, da bosta trgovinska politika in politika gospodarske varnosti prednostni nalogi za vas v vlogi komisarja, tudi glede na vaš dvojni resor? Kako boste rešili težavo zaradi zaprtega delovanja skupne trgovinske politike, drugih notranjih in zunanjih politik Unije, pa tudi generalnega direktorata za trgovino in drugih oddelkov Komisije in Evropske službe za zunanje delovanje?*
- *Kako boste spodbujali, da bodo podjetja in tretje države sodelovale in prevzele odgovornost, zlasti v zvezi z mehanizmom za oglično prilagoditev na mejah (CBAM), uredbo EU o krčenju gozdov (EUDR), direktivo o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti (CSDDD), uredbo o prisilnem delu, v zvezi z revidiranim sistemom trgovanja z emisijami ter uredbo o embalaži in odpadni embalaži, in da bodo te predpise tudi izvajale? Kako boste prispevali k temu, da se bodo vsi ti novi instrumenti uporabljali v celoti in dosledno ter da se bodo trgovinski vidiki naše notranje zakonodaje v zadostni meri upoštevali pri zasnovi, izvajanju in reviziji instrumentov? Katere ukrepe boste sprejeli, da bo carinski sistem Unije postal učinkovitejši in tako prispeval k uspešnemu izvajanju nekaterih od najnovejših instrumentov Unije, povezanih s trgovino? Kako boste še naprej zagotavljali, da bodo vsi prihodnji ukrepi Unije skladni s pravili STO?*
- *Katere konkretne ukrepe boste sprejeli, da bi trgovinsko politiko EU bolje predstavili in pojasnili deležnikom, splošni javnosti, institucijam držav članic in tretjim državam, tudi s pomočjo podpore predstavništva Komisije in delegacij EU po vsem svetu?*
- *Kako boste povečali udeležbo malih in srednjih podjetij na svetovnem trgu? Kako nameravate podpreti podjetja, zlasti mala in srednja, pri izvajanju na novo sprejete zakonodaje, da bi zmanjšali regulativno breme, racionalizirali postopke in zagotovili, da bodo lahko izkoristila boljši dostop do trgov iz trgovinskih sporazumov? Ali boste zagotovili, da bo vse večje pobude, povezane s trgovino, spremljala ocena učinka, ki bo zajemala tudi zunanji učinek morebitnih ukrepov Unije?*
- *Kako nameravate sodelovati s predstavniki podjetij, sindikati in nevladnimi organizacijami ter upoštevati njihova stališča, tudi v okviru notranjih svetovalnih skupin, ki se ustanovijo za svetovanje o izvajanju trgovinskih sporazumov EU?*

Prepričan sem, da se različni elementi mojega resorja vzajemno podpirajo in mi bodo pomagali pri čim učinkovitejšem izpolnjevanju vseh prednostnih nalog.

Trgovina je osrednjega pomena za gospodarstvo EU in **omogoča** doseganje naših ciljev na področju konkurenčnosti, varnosti in trajnostnosti. Sinergije, ustvarjene s povezovanjem trgovinske politike z gospodarsko varnostjo in carinami, bodo močno okrepile sposobnost EU za spopadanje z današnjimi geopolitičnimi in geoekonomskimi izzivi. Če bom potrjen kot komisar, bom podpiral interese EU na podlagi rednega sodelovanja z Evropskim parlamentom, državami članicami in civilno družbo. Tesno bom sodeloval z drugimi komisarji in komisarkami, da bomo odpravili zaprto delovanje ter okrepili učinkovito izvajanje, izvrševanje in komunikacijo.

Prvič, tesno bom sodeloval z drugimi člani kolegija, da zagotovimo **skladno in koordinirano uporabo orodij in politik, ki so nam na voljo** za uresničevanje interesov EU. Ta cilj je v središču nove **zunanje gospodarske politike**, ki bo združevala gospodarsko varnost, trgovino in partnerstva. Eden od praktičnih rezultatov tega pristopa bodo nova partnerstva za čisto trgovino in naložbe, ki bi morala biti zasnovana tako, da prekinemo zaprto delovanje in celovito predstavimo, kaj lahko EU ponudi tretjim državam.

Drugič, EU mora učinkoviteje obravnavati kritike naših partnerjev, ki smo jih deležni v zvezi z **zunanjimi učinki nekaterih naše zakonodaje**. Pri razvoju naših orodij je treba že od samega začetka upoštevati zunanje učinke, ob njihovem uvajanju pa je treba razmisliti tudi o ustreznih podpornih ukrepih. V zvezi s tem bom tesno sodeloval z VP/PP in drugimi komisarji in komisarkami pri zagotavljanju boljše povezanosti notranjih in zunanjih politik EU (v duhu *skladnosti politik za razvoj*, kot je predvideno v členu 208(1) PDEU), da bi dodatno povečali naš vpliv in obravnavali pomisleke naših partnerjev, vključno s podporo pri njihovih prizadevanjih za spoštovanje naših politik. Še naprej si moramo prizadevati, da bodo ukrepi, ki jih sprejmemo, skladni z našimi mednarodnimi

obveznostmi, vključno s tistimi, ki izhajajo iz sporazumov STO. Če bomo to počeli proaktivno, bo zagotovljena podlaga za tesnejše sodelovanje z našimi partnerji pri vprašanjih v zvezi s trgovino, odgovornostjo in trajnostnostjo.

Tretjič, uspeh naših trgovinskih politik in politik gospodarske varnosti bo odvisen od **učinkovitega izvajanja in izvrševanja**. To je bilo v središču trgovinske strategije EU za leto 2021 – odprta, trajnostna in odločna trgovinska politika. Če bom potrjen kot komisar, se zavežujem, da bom dodatno okreplil prizadevanja za zagotovitev, da bodo podjetja EU deležna koristi naših sporazumov in da bodo zaščitena pred nepoštenimi praksami, s katerimi se poskuša izkoristiti naša odprtost. Še naprej bom krepil odnose s trgovinskimi partnerji EU in dejavno sodeloval s svojimi kolegi in kolegicami v partnerskih državah, da bi olajšali izvajanje in čim prej razrešili naše razlike. V zadnjih letih smo razvili tudi nov sklop **instrumentov trgovinske politike** za reševanje vprašanj nepoštena trgovine, gospodarske varnosti, vzajemnosti in trajnostnosti. Prednost bodo imeli njihova **dosledna in skladna uporaba** ter reševanje sporov, ki bo še naprej ključni del prizadevanj EU za izvajanje sporazumov.

To bo vključevalo povečanje učinkovitosti **carinskega sistema Unije**, vključno z njegovim digitalnim okoljem. V celoti sem zavezan dokončanju potekajočega postopka digitalizacije carinskega zakonika Unije in oblikovanju **carinskega organa EU** in vozlišča carinskih podatkov EU bo carinska unija dosegla naslednjo raven. Okrepila bo carinski sistem in ga opremila za reševanje sedanjih in prihodnjih izzivov. Poenostavila bo carinske postopke in zmanjšala upravno breme z novim partnerstvom s trgovino. To bo podatkovna revolucija za carinski sistem, ki bo pomagala zagotoviti, da Evropa ostane privlačno trgovinsko in logistično vozlišče, tako kot je danes. Prav tako bom ocenil **pravila EU o poreklu** ter **shemo avtonomnih carinskih opustitev in kvot**.

Povečanje prizadevanj za izvajanje in izvrševanje bo še posebej pomembno za naša **MSP**. Ta predstavljajo 95 % vseh izvoznikov EU in približno tretjino izvozne vrednosti EU, vendar manj kot 5 % MSP iz EU izvažajo neposredno v države zunaj EU. MSP se v tretjih državah soočajo s pomanjkanjem preglednosti in obremenjujočimi upravnimi postopki, saj imajo manj sredstev za mednarodno širjenje poslovanja kot večja podjetja. Njihove potrebe nameravam še naprej obravnavati prednostno, tudi prek posebnih poglavij o MSP v trgovinskih sporazumih, in sicer z olajševanjem dostopa do informacij, ki jih MSP potrebujejo za mednarodno trgovanje (v zvezi s tem je glavno orodje portal Access2Markets), in z odpravo trgovinskih ovir, s katerimi se srečujejo MSP v tretjih državah, vključno s tistimi, ki se prenašajo prek enotne vstopne točke.

Uspeh naših politik bo odvisen tudi od sodelovanja s civilno družbo in učinkovitega komuniciranja, ki poteka prek mreže predstavništev Komisije v državah članicah in delegacij EU po vsem svetu. Pri trgovinski politiki dosegamo dobre rezultate v smislu preglednosti in dialoga z različnimi deležniki. Če bom potrjen, bom čas in trud namenil poglobitvi sodelovanja, med drugim zlasti z letnimi srečanji v okviru dialoga s civilno družbo. Prvo tako srečanje se lahko izvede takoj, ko bo mogoče v novem mandatu. Prav tako bom v sodelovanju z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom podpiral notranje svetovalne skupine pri izvajanju trgovinskih sporazumov.

Vprašanja Odbora za ustavne zadeve:

6. Okvirni sporazum in spremembe Pogodb v skladu s členom 48

Okvirni sporazum o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo velja že več kot 13 let in nekatere določbe je treba dodati ali prilagoditi glede na razvoj dogodkov po zadnji reviziji.

Ali bi lahko navedli, katere konkretne zaveze ste pripravljene sprejeti, da bi v celoti izvajali načelo enakega obravnavanja in tudi vlogo Komisije kot nepristranske posrednice v skladu s členom 13(2) PEU, zlasti v zvezi s dialogi, nujnimi postopki, proračunom in dostopom do informacij in izvedenskih srečanj? Kako nameravate okrepiti politično odgovornost Komisije do Evropskega parlamenta, zlasti individualno odgovornost vsakega komisarja?

Ali se lahko obvežete, da bo uporaba člena 122 PDEU in uporaba nujnega postopka Parlamenta omejena na to, kar je nujno potrebno in ustrezno utemeljeno, pri čemer bodo pojasnjeni razlogi za izbiro pravne podlage, glavni cilji in elementi vsakega predloga ter morebitne proračunske posledice, da bi Parlament lahko izvajal primeren nadzor? Kateri ukrepi bodo sprejeti, da bi izboljšali dostop Evropskega parlamenta do informacij o srečanjih strokovnjakov in proračunskih odločitvah?

Ali se lahko obvežete, da bodo Parlament in njegovi ustrezni odbori nemudoma in v celoti in enakopravno s Svetom obveščeni o vseh vidikih mednarodnih sporazumov v vseh fazah, od najzgodnejših pripravljalnih korakov do izvajanja, zlasti da bodo imeli popoln in zgodnji dostop do pogajalskih besedil in dokumentov, ter da se bo stališče Parlamenta ustrezno upoštevalo pri pripravi pogajalskih mandatov? Ali se lahko tudi v primeru, ko se Komisija s tretjimi državami pogaja o „nezavezujočem“ sporazumu, vključno z memorandummi o soglasju ali „klubi“, zavežete, da boste Parlamentu posredovali popolne in takojšnje informacije ter da bodo stališča Parlamenta o njih ustrezno upoštevana?

Poleg tega je Evropski parlament z resolucijama z dne 9. junija 2022 in 22. novembra 2023 izglasoval sklicevanje na člen 48 v zvezi s predložitvijo predlogov o spremembah Pogodbe. Kakšno je vaše stališče glede potrebe po posodobitvi okvira Lizbonske pogodbe? Glede na to, da je predsednica Komisije izrazila podporo ciljno usmerjenim spremembam Pogodbe, v kolikšni meri ste pripravljeni zagotoviti svojo podporo in kaj bi v praksi storili, da bi omogočili spremembo Pogodbe? Glede na to, da je predsednica Komisije izrazila podporo ciljno usmerjenim spremembam Pogodb, v kolikšni meri ste pripravljeni zagotoviti svojo podporo, zlasti glasovanju s kvalificirano večino v Svetu, med drugim tudi o zunanji politiki? Katere določbe Pogodbe je po vašem mnenju nujno treba spremeniti v sedanji sestavi EU in katere bi bilo treba spremeniti zaradi širitve? Kako boste zagotovili, da bo pristop k EU horizontalno vprašanje, pri katerem bo upoštevan morebitni proces reform EU, in ne vprašanje, ki se pogosto obravnava z vidika zunanje politike?

Glede na to, da sem bil dolga leta odgovoren za medinstitucionalne odnose, dobro poznam okvirni sporazum o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo iz leta 2010, saj sem se v imenu Komisije pogajal o njem.

Na podlagi naših skupnih izkušenj v zadnjih 14 letih in v skladu z mojo poslanico se zavežujem, da bom vodil delo v zvezi z revizijo okvirnega sporazuma. Prenovljeni okvir za naše odnose bi moral biti namenjen krepitvi naše skupne odgovornosti in dialoga, povečanju pretoka informacij in izboljšanju preglednosti. V pogajalskem procesu bom pripravljen razpravljati o zahtevah Parlamenta in od Parlamenta pričakoval enako, ko bo šlo za legitimna pričakovanja Komisije. Pri tem se bomo oprli na skupno oceno, ki sta jo v začetku tega leta izvedla Komisija in Parlament.

Med postopkom revizije ne smemo pozabiti na pristojnosti Sveta, saj se lahko o nekaterih vprašanjih razpravlja le tristransko. Naš medinstitucionalni sistem lahko deluje le, če ohranimo ravnovesje in ustrezne pristojnosti, kot so predvidene v Pogodbah.

Če bom potrjen, bom zagotavljal, da bo Komisija še naprej v celoti spoštovala dolžnost lojalnega sodelovanja v medinstitucionalnih pogajanjih in ukrepala, kadar bo to potrebno, da se zagotovi enaka obravnava Parlamenta in Sveta.

V dialogih bo Komisija še naprej poskušala prispevati k soglasju med sozakonodajalcema in bo še naprej delovala ob polnem spoštovanju pristojnosti Parlamenta in Sveta.

Zagotovil bom, da se bo lahko Parlament udeležil vseh ustreznih sestankov strokovnih skupin, na katerih se razpravlja o delegiranih aktih, in da bo imel v takih primerih dostop do istih informacij, kot so poslane nacionalnim organom.

Kar zadeva politično odgovornost, člen 17(8) PEU določa, da je Komisija „kot kolegij“ odgovorna Evropskemu parlamentu. Pogodba tako jasno kaže, da ima Komisija kolektivno odgovornost do Parlamenta. V skladu s političnimi usmeritvami bom zagotovil redno prisotnost komisarjev in komisark v parlamentarnih odborih, da bomo izboljšali pretok informacij v obe smeri, na primer med rednimi strukturiranimi dialogi, ki se upoštevajo v letnem delovnem programu Komisije, in razpravami o resolucijah Parlamenta po členu 225 PDEU.

Komisija se je seznanila s pomisleki Parlamenta glede uporabe člena 122 PDEU. Kot je navedla predsednica v političnih usmeritvah, bomo zagotovili, da se bo člen 122 PDEU uporabljal le v izjemnih okoliščinah. Predsednica se je zavezala, da bo Parlamentu v celoti utemeljila njegovo uporabo. Poskrbel bom, da bodo člani kolegija spoštovali zavezo zagotoviti celovito utemeljitev in informacije o izjemnih primerih, v katerih predlogi Komisije temeljijo na členu 122 PDEU.

Osebno sem se že zavezal, da bom Parlament redno obveščal v okviru pogajanj s Švico in Združenim kraljestvom.

Če bom potrjen, bom zagotovil, da bodo Parlament in njegovi odbori nemudoma in izčrpno obveščeni v vseh fazah postopka pogajanj o mednarodnih sporazumih. Zato je treba sprejeti potrebne ukrepe za zagotavljanje zaupnega ravnanja z informacijami, kadar je potrebno.

V zvezi z vprašanjem nezavezujočih sporazumov sem pripravljen preučiti, kako se lahko zagotovi, da bo Parlament obveščen na primerni točki postopka in ob polnem spoštovanju pristojnosti Sveta, ki jih je potrdilo Sodišče.

Popolnoma se zavedam, da je vprašanje spremembe Pogodb visoko na dnevnem redu Parlamenta, in v celoti podpiram izjavo predsednice Ursule von der Leyen, da je potrebna sprememba Pogodb, če lahko tako izboljšamo

delovanje naše Unije. Parlament je z resolucijo z dne 22. novembra 2023 uradno sprožil postopek revizije Pogodb iz člena 48 PEU in lahko potrdim, da je Komisija pripravljena odigrati svojo institucionalno vlogo v postopku, določenem v Pogodbi, ter zlasti podati svoje mnenje, če in ko se bo Evropski svet posvetoval z njo.

Upravljanje EU je mogoče hitro izboljšati tako, da se v celoti izkoristi potencial veljavnih različic Pogodb, zlasti kar zadeva povečanje zmogljivosti Unije za hitro in učinkovito ukrepanje tako, da se z glasovanja s soglasjem preide na glasovanje s kvalificirano večino v Svetu, kadar koli je to mogoče.

Komisija je v štirih sporočilih v letih 2018 in 2019 priporočila uporabo premostitvenih klavzul, ki bi omogočila prehod z glasovanja s soglasjem na glasovanje s kvalificirano večino, zlasti na področju energije, obdavčitve in pomembnih vidikov skupne zunanje in varnostne politike. Svet priporočil ni upošteval. Skupaj moramo poiskati načine, da odpravimo pomisleke držav članic glede prehoda z glasovanja s soglasjem na glasovanje s kvalificirano večino. V celoti sem zavezan nadaljnjemu sodelovanju z državami članicami, da bi dosegli napredek pri povečanju sposobnosti Evrope za ukrepanje.

Še eno področje, na katerem bi lahko prešli s soglasja na kvalificirano večino, celo brez spreminjanja Pogodb, je širitev. Kot je navedeno v sporočilu Komisije o reformah pred širitvijo in pregledih politik, je potreba po soglasju za sprejem nove države članice v celoti upravičena, vendar bi bilo mogoče za nekatere vmesne korake širitvenega procesa preučiti možnost, da se Svet pooblasti za odločanje s kvalificirano večino.

7. Izboljšati spremljanje pobud Parlamenta

Kako bi zagotovili, da bo pravica Parlamenta na podlagi člena 225 PDEU okrepljena, in sicer s pomočjo podrobnih informacij in vsebinsko nadaljnjo obravnavo, ne le s spoštovanjem uradnih rokov za odgovore? Bi lahko navedli, katere druge konkretne zaveze ste pripravljene sprejeti za okrepitev pravice Parlamenta do pobude – na splošno ali na posamičnih političnih področjih – zlasti v zvezi s predlogi za spremembo ali preklic veljavne zakonodaje in novim medinstitucionalnim sporazumom med vsemi tremi institucijami, namenjenim postopkom v zvezi s sestavo Parlamenta, izvolitvijo njegovih poslancev in njihovim statutom ter preiskovalno pravico Parlamenta, da bi preprečili institucionalno blokiranje zadev? Kaj konkretno ste pripravljene storiti, da bi spodbudili pogajanja s Svetom o predlogu Parlamenta o reformi evropske volilne zakonodaje iz maja 2022? Kako nameravate sodelovati z državami članicami, da bi olajšali ta postopek?

Ali menite, da je potrebna reforma sedanjega sistema, da se nacionalnim parlamentom omogoči učinkovitejši način sodelovanja v zakonodajnem postopku (EU), saj so nacionalni parlamenti razvili prakso pregleda subsidiarnosti zakonodajnih pobud EU, ki je trenutno omogočena v skladu s Protokolom II k Lizbonski pogodbi?

Kar zadeva Komisijo, se lahko v zadnjem mandatu pohvali z dobrimi rezultati:

predsednica Ursula von der Leyen se je že v svojih političnih usmeritvah leta 2019 zavezala, da bo okrepila partnerstvo med Komisijo in Parlamentom. Zavezala se je, da se bo Komisija na resolucije Parlamenta na podlagi člena 225 PDEU odzvala z zakonodajnimi predlogi ob polnem spoštovanju načel sorazmernosti, subsidiarnosti in boljše priprave zakonodaje.

Komisija je to zavezo izpolnila in menim, da številke govorijo zase: v trenutnem mandatu se je Komisija pozitivno odzvala na 24 od 25 resolucij na podlagi člena 225 PDEU s predložitvijo zakonodajnih predlogov, zavezo, da jih bo predložila, ali zavezo, da bo nadalje ocenila, kako obravnavati zahtevo Parlamenta. Edina izjema je bila resolucija o načrtovanju ravnanja v nepredvidljivih razmerah v zvezi z večletnim finančnim okvirom iz maja 2020. Na podlagi resolucije Parlamenta nam ni bilo treba sprejeti nadaljnjih ukrepov, saj nam je kmalu zatem uspelo doseči dogovor o pregledu večletnega finančnega okvira.

Komisija je v skladu z našimi zavezami že sprejela 40 zakonodajnih predlogov, s katerimi se je odzvala na resolucije Parlamenta na podlagi člena 225. V pripravi je še en predlog, ki naj bi bil sprejet v začetku naslednjega leta. Vse pobude, ki izhajajo iz pobud na podlagi člena 225 PDEU, so bile kot take označene v letnem delovnem programu Komisije.

Da bi dodatno okrepili sodelovanje s Parlamentom v zvezi s členom 225 PDEU, se je predsednica v svojih političnih usmeritvah leta 2024 zavezala, da bo komisarje in komisarke povabila k sodelovanju v strukturiranih dialogih s parlamentarnimi odbori o resolucijah na podlagi člena 225 PDEU.

Če bom potrjen kot komisar, bom še naprej tesno sodeloval z vsemi člani kolegija za zagotavljanje, da Komisija izpolnjuje to zavezo. Prav tako bom še naprej spremljal odzive Komisije na resolucije Parlamenta in bom na voljo

za redno razpravo o nadaljnjem ukrepanju Komisije v okviru strukturiranih dialogov z Odborom za ustavne zadeve.

Dobro sem seznanjen z zahtevo, da se ta zaveza predsednice Komisije upošteva v okvirnem sporazumu. O tem se bo treba pogajati s Parlamentom, da bi našli načine za ohranjanje medinstitucionalnega ravnovesja.

V celoti podpiram poziv Parlamenta k neoviranemu sodelovanju med institucijami pri zadevah v okviru posebnih zakonodajnih postopkov in se strinjam s stališčem Parlamenta, da morajo vse institucije izpolnjevati svoje obveznosti iz Pogodb. Pozdravljam uspešen zaključek posebnega zakonodajnega postopka o sestavi Evropskega parlamenta za volitve leta 2024 v trenutnem mandatu.

Kar zadeva predlog Parlamenta za reformo volilne zakonodaje, bom kljub temu, da Komisija nima formalne vloge v posebnem zakonodajnem postopku iz člena 223 PDEU, pod vodstvom pristojnega komisarskega kandidata še naprej podpiral Parlament in Svet pri iskanju izvedljivih pristopov za pospešitev razprav o tem predlogu.

Nacionalni parlamenti imajo pomembno vlogo pri oblikovanju politik in dobrem delovanju EU. Pogosto pregledujejo zakonodajne pobude Komisije ne le zaradi skladnosti z načelom subsidiarnosti, kot je določeno v Lizbonski pogodbi, temveč tudi z načelom sorazmernosti. V zvezi s slednjim zagotavljajo dragocene povratne informacije s pisnimi mnenji v okviru političnega dialoga s Komisijo ter v neposrednih stikih s Komisijo in drugimi institucijami EU. Komisija se odzove na vsa mnenja nacionalnih parlamentov. Čeprav ne vidim potrebe po novih upravnih postopkih ali spremembi Pogodb v zvezi s tem, sem v sodelovanju z nacionalnimi parlamenti pripravljen preučiti, kako bi lahko v praksi olajšali njihov proaktiven prispevek v zgodnjih fazah in osredotočene odzive na vse pobude Komisije.

8. Preiskovalna pravica EP

Katera orodja so po vašem mnenju nujna, da bi Parlament imel smiselno preiskovalno pravico?

Ali lahko Svet zavrne ponovni začetek zastalih pogajanj in ker ni posebnega vrstnega reda za odobritev Sveta ali Komisije, ali se lahko v skladu z obveznostjo iz člena 226 PDEU zavežete, da boste začeli dvostranska zakonodajna pogajanja s Parlamentom o novi uredbi o njegovih preiskovalnih pooblastilih? Ali boste hkrati sodelovali z državami članicami, da bi jih spodbudili k podpori pravice do preiskave?

Če bi Svet še naprej zavračal začetek zakonodajnih pogajanj s Parlamentom in Komisijo o pravici do preiskave in če bi se Parlament odločil za uporabo člena 265 PDEU, ali bi kolegiju komisarjev predlagali, naj zaradi neukrepanja Sveta vloži tožbo pri Sodišču Evropske unije?

Komisija in jaz osebno sva vedno priznavala pomen preiskovalne pravice Evropskega parlamenta in sodelovala s preiskovalnimi odbori ob popolnem spoštovanju Pogodb in na podlagi Sklepa 95/167/ES o podrobnih določbah, ki urejajo uresničevanje preiskovalne pravice Parlamenta.

V celoti podpiram Parlament pri njegovi nameri za posodobitev navedenega sklepa, ki zahteva odobritev tako Sveta kot Komisije.

Če bom potrjen, bom še naprej podpiral Parlament in Svet pri iskanju rešitev za sprostitev procesa posodobitve z uporabo vseh razpoložljivih medinstitucionalnih kanalov, pa tudi z neformalnim navezovanjem stikov in posvetovanjem. Pripravljen sem sodelovati s poročevalcem in ustreznim odborom ter razpravljati o morebitnih novih nadaljnjih korakih.

Če bom potrjen, bom obnovil prizadevanja, da zvezi s to zadevo najdemo skupno politično podlago med Parlamentom in Svetom, ki bi jo lahko podprla tudi Komisija.

Vprašanje Odbora za zunanje zadeve:

9. Politične smernice za naslednjo Evropsko komisijo 2024–2029 določajo, da je treba novo zunanjo in varnostno politiko EU načrtovati ob upoštevanju trenutnih svetovnih razmer. Poleg tega je v vaši poslanici navedeno, da si boste prizadevali za upravljanje in poglobitev naših partnerstev po vsem svetu, zlasti pa vodili delo v zvezi z odnosi z Združenim kraljestvom, Švico in drugimi partnericami v zahodni Evropi. Katere bodo, brez poseganja v postopke odločanja Komisije, vaše konkretne prednostne naloge in cilji na kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni ravni v času trajanja vašega mandata v zvezi z naslednjim:

— *Poglabljanje odnosov z Združenim kraljestvom glede vprašanj skupnega interesa in odražanje ravni zavez, kot jih je predsednica Ursula von der Leyen sprejela na plenarnem zasedanju 27. aprila 2021 v zvezi s parlamentarnim nadzorom nad izvajanjem sporazumov med EU in Združenim kraljestvom? Zlasti glede priprav na pregled sporazuma o trgovini in sodelovanju in popolno vključitev Parlamenta v postopek ter dokončanje sporazuma med EU in Združenim kraljestvom v zvezi z Gibraltarjem?*

— *Napredovanje pri pogajanjih s Švico, da bi oblikovali sodoben odnos, ki bo temeljil na sporazumu o svežnju, s katerim bodo vzpostavljeni stabilnost, zaupanje ter enaki konkurenčni pogoji?*

— *Zagotoviti, da bo Parlament nemudoma in v celoti obveščen o dejavnostih različnih organov v okviru že obstoječih ali prihodnjih sporazumov s partnerji v zahodni Evropi na vašem področju pristojnosti, kar vključuje obveščanje in poročanje pred sejami in po njih ter izmenjavo vseh dokumentov, ki se nanašajo na te skupne organe, in sicer sočasno, ko jih Komisija deli s Svetom? Zagotoviti, da bo Parlament ustrezno in potrebno vključen, kadar se v okviru sporazuma sprejemajo pomembne odločitve (sprememba, odpoved itd.), vključno z upoštevanjem njegovih morebitnih pripomb ali pojasnitvijo razlogov, zakaj se to ni zgodilo? Zagotoviti, da bo Evropski parlament dovolj vnaprej obveščen o nameri Komisije, da bo predlagala nove sklepe, povezane z izvajanjem sporazumov?*

Krepitev odnosov med EU in Združenim kraljestvom v skladu s političnimi usmeritvami predsednice Ursule von der Leyen za obdobje 2024–2029 bo eden ključnih ciljev mojega mandata. To vključuje zagotavljanje, da se obstoječi sporazumi v celoti izvajajo, in krepitev odnosov z Združenim kraljestvom glede vprašanj, ki so v skupnem interesu.

Zlasti bi poudaril naslednje:

- **Sporazum o izstopu**, vključno z **Windsorskim okvirom**, ter **sporazum o trgovini in sodelovanju** sta temelj odnosov med EU in Združenim kraljestvom. Ta sporazuma je treba izvajati v celoti, natančno in pravočasno.

- **Sporazum o trgovini in sodelovanju** zagotavlja dobro ravnovesje med pravicami in obveznostmi za obe pogodbenici ob upoštevanju omejitev Združenega kraljestva (brez enotnega trga, carinske unije, prostega gibanja). Prizadeval si bom, da se potencial tega sporazuma še naprej izkorišča.
- **Varnost in odpornost** bosta pomembna stebra naše nove agende za Združeno kraljestvo. Evropa in njene sosede se soočajo z geopolitičnimi izzivi brez primere, zato je jasno, da je potrebno tesnejše sodelovanje na tem področju. To velja za sodelovanje na področju varnosti in obrambe, splošneje pa tudi za odpornost na geopolitične krize. Pri teh vprašanjih bom sodeloval z VP/PP.
- **Medosebni stiki** bodo bistven sestavni del okrepljenega odnosa. To pomeni, da bi morali imeti vsi državljani in državljanke v Združenem kraljestvu in EU zdaj in v prihodnosti možnost, da v celoti uživajo svoje pravice na podlagi sporazuma o izstopu. Ena od pobud na tem področju, ki bi jo lahko preučili, je **program izkušenj za mlade**, ki bi ga skupaj ustanovila EU in Združeno kraljestvo.
- Izboljšal bom naše sodelovanje v zvezi z **varovanjem našega planeta in njegovih virov**, vključno s **trajnostnim ribištvom, podnebjem in energijo**. Ribiškim flotam EU moramo zagotoviti neprekinjen dostop do voda Združenega kraljestva. Na področju energije bom vodil prizadevanja, da bi v celoti izkoristili potencial sporazuma o trgovini in sodelovanju, vključno s poglobitvijo sodelovanja na področju zanesljivosti oskrbe, in si prizadeval za izvajanje dogovorov o trgovanju z električno energijo.
- Od oktobra 2021 se je vložilo veliko truda v pogajanja o sporazumu med EU in Združenim kraljestvom o **Gibraltarju**, katerega cilj je odpraviti kontrole in preverjanje za ljudi in blago v korist celotne regije. Nadaljeval bom s prizadevanji za zaključek teh pogajanj.

Pri vseh teh vprašanjih bom tesno sodeloval z Evropskim parlamentom v duhu preglednosti, zaupanja in nadaljnje enotnosti EU.

Naši odnosi s **Švico** so osredotočeni na sklenitev širokega svežnja sporazumov. Naš cilj je zaključiti pogajanja do konca tega leta, nato pa si prizadevati za podpis, sklenitev in začetek veljavnosti svežnja. Tako bomo lahko posodobili, uravnotežili in poglobili sodelovanje s to tesno in podobno mislečo partnerico. Pravila, ki urejajo udeležbo Švice na enotnem trgu EU, morajo zagotavljati pravno varnost in predvidljivost ter pravičnost in enake konkurenčne pogoje za naše državljane in državljanke ter podjetja.

Odnose s Švico vodijo enaka načela, kot veljajo za vse zahodnoevropske partnerice: zaščita celovitosti notranjega trga in avtonomije odločanja EU ter zagotavljanje ustreznega ravnovesja med pravicami in obveznostmi.

V prejšnjem parlamentarnem obdobju sem posebno pozornost posvečal celovitemu informiranju, obveščanju in poročanju ter vključevanju Parlamenta v vse zadeve, povezane z zahodnoevropskimi partnericami. S tem tesnim sodelovanjem nameravam nadaljevati.

Na primer v zvezi z izvajanjem sporazuma o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom, ki je najcelovitejši tovrstni sporazum, sklenjen s tretjo državo, bom še naprej uresničeval zaveze, ki jih je Komisija sprejela ob ratifikaciji sporazuma leta 2021, kot so zaveze o izmenjavi informacij s Parlamentom.

Vprašanje Odbora za razvoj

10. Povezava med trgovino in razvojem med drugim pomeni, da je trgovina eno najpomembnejših orodij za pomoč partnerskim državam na njihovi poti k trajnostnemu razvoju. Kako boste zagotovili, da bo trgovina EU z državami v razvoju prispevala k temu cilju, glede na večji poudarek na lastnih gospodarskih interesih EU in njeni gospodarski varnosti, tako da bo to koristno za obe strani? V tem kontekstu je instrument splošnega sistema preferencialov plus (GSP+) namenjen temu, da države v razvoju dobijo posebno trgovinsko spodbudo, da si prizadevajo za trajnostni razvoj in dobro upravljanje, vendar se zdi, da je do zdaj to možnost uporabilo precej omejeno število držav. Kaj načrtujete, da bi ta spodbuda bolje delovala? Podobno sporazumi o gospodarskem partnerstvu niso preveč priljubljeni med partnerskimi državami zaradi strahu, da bi lahko nastal pritisk na panoge, ki konkurirajo uvozu. Sporazumi o gospodarskem partnerstvu so tudi deležni kritik, ker so preveč omejeni, da bi spodbujali trajnostni razvoj (ne zajemajo trgovine s storitvami, naložb, javnih naročil, konkurence, digitalne trgovine ali podnebnih sprememb). Kako nameravate zagotoviti, da bodo sporazumi o gospodarskem partnerstvu celovitejši in za partnerske države privlačnejši?

Mednarodna trgovina je spremenila podobo svetovnega gospodarstva z vključitvijo držav v razvoju v regionalne in globalne vrednostne verige, izboljšanjem njihovih proizvodnih zmogljivosti in povečanjem blaginje njihovih prebivalcev. Pri tem je trgovina postala eno najpomembnejših orodij za pomoč partnerskim državam na njihovi poti k trajnostnemu razvoju. Geopolitična in geoeekonomska konkurenca lahko vplivata na nekatere vidike

mednarodne trgovine, vendar ne spreminjata **dejstva, da partnerstva EU koristijo vsem**, in naših interesov pri **nadaljnem poglobljanju vezi z državami v razvoju**.

Prvič, čeprav EU namenja veliko pozornosti lastni **konkurenčnosti in gospodarski varnosti**, sta ti tesno povezani z razvojem tesnejših partnerstev, zlasti s svetovnim jugom. Taka **partnerstva** odražajo naš skupni interes za diverzifikacijo dobavnih verig, izboljšanje oskrbe s kritičnimi viri, potrebnimi za zeleni in digitalni prehod, spodbujanje naložb ter zeleno industrializacijo. Ti cilji se odražajo v dvostranski trgovinski agendi EU in so v središču novih pobud, kot so **partnerstva za čisto trgovino in naložbe**. Taka partnerstva bodo podpirala naložbe v nekatere čiste strateške dobavne verige v tretjih državah, okrepila trajnostnost, dodajanje vrednosti in gospodarstva naših partneric, hkrati pa zagotovila prost čezmejni pretok čistih tehnoloških izdelkov, čiste energije in surovin. Pri tem bodo preseгла omejitve prejšnjih pristopov. Če bom potrjen kot komisar, si bom prizadeval za nadgradnjo in poglobitev partnerstev EU z državami v razvoju ter skupaj s komisarjem za mednarodna partnerstva zagotovil, da bodo trgovinski in naložbeni odnosi s temi partnericami še naprej prispevali k uresničevanju **ciljev trajnostnega razvoja**.

Drugič, glede na privlačnost enotnega trga in dolgoletni interes EU za podporo partnerskim državam na njihovi poti k trajnostnemu razvoju, bom, če bom potrjen, posebno pozornost namenil učinkoviti uporabi orodij EU, vključno s **splošno shemo preferencialov plus (GSP+)**. Zlasti bom zagotovil, da bo GSP+ še naprej učinkovito orodje, in sicer z zagotavljanjem stalnega sodelovanja EU z vladnimi organi GSP+, zagotavljanjem prostora za civilno družbo in podjetja za spodbujanje sprememb na terenu ter posvečanjem posebne pozornosti podpori pravicam žensk in otrok, boju proti mučenju in drugim zlorabam ter izkoreninjenju dela otrok in prisilnega dela. Hkrati je GSP+ orodje, ki ga lahko EU izkoristi za zaščito svojih interesov na drugih področjih politike, kot je sodelovanje na področjih migracij in ponovnega sprejema.

Namen tekočega zakonodajnega pregleda GSP je ravno olajšati dostop do GSP+ vse večjemu številu najmanj razvitih držav, ki bodo v naslednjih nekaj letih zapustile to kategorijo držav. Če bom potrjen, si bom prizadeval doseči dogovor o pregledu uredbe o GSP, da bi še naprej podpirali vključevanje naših partneric v razvoj v mednarodne trgovinske tokove ter njihovo spoštovanje mednarodnih standardov na področju človekovih pravic, pravic delavcev, okolja, podnebja in dobrega upravljanja.

Tretjič, še naprej bom podpiral izvajanje naših **sporazumov o gospodarskem partnerstvu** in preučil možnosti za razširitev njihovega področja uporabe. Sporazumi o gospodarskem partnerstvu so pozitivno vplivali na gospodarstva zadevnih držav. Na primer, naložbe EU v partnerske države v okviru teh sporazumov so se v zadnjih petih letih povečale za 63 % v primerjavi s samo 20 % v državah, s katerimi ni podpisanih sporazumov o gospodarskem partnerstvu. Čeprav se večina sporazumov o gospodarskem partnerstvu nanaša predvsem na blagovno menjavo, smo z nedavnim sporazumom o gospodarskem partnerstvu med EU in Kenijo, ki je začel veljati 1. julija 2024, razširili naš pristop in ta zdaj vsebuje močne zaveze glede trgovine in trajnostnega razvoja. Sporazum o gospodarskem partnerstvu med EU in Kenijo je odprt za pristop drugih držav Vzhodnoafriške skupnosti, cilj pa je, da postane regionalni sporazum o gospodarskem partnerstvu. Prav tako smo v postopku posodobitve obstoječega sporazuma o gospodarskem partnerstvu s petimi državami vzhodne in južne Afrike (Komori, Madagaskar, Mavricij, Sejšeli in Zimbabve), ki velja od leta 2012, tako da ne bo omejen samo na blagovno menjavo ter gospodarsko in razvojno sodelovanje.

Če bom potrjen, si bom prizadeval tudi za druge načine za poglobitev strateškega partnerstva EU z Afriko, tako na dvostranski ravni kot na ravni celin. Na dvostranski ravni sklepamo sporazume o spodbujanju trajnostnih naložb, od katerih je bil prvi sklenjen z Angolo. Preučil bom možnosti uporabe tovrstnih sporazumov z drugimi afriškimi partnericami (Gano, Slonokoščeno obalo in Kamerunom). Preučil bom tudi potencial dialogov o trgovini in naložbah z drugimi strateškimi državami, kot sta Južna Afrika in Nigerija, pa tudi druge načine sodelovanja za doseganje vse večjega števila ciljev politike, kot so partnerstva za čisto trgovino in naložbe. Na ravni celin si bom prizadeval za nadaljnji razvoj dialoga na visoki ravni o gospodarskem povezovanju in trgovini z Afriško unijo.

Če bom potrjen, bom še naprej povečeval privlačnost naših sporazumov o gospodarskem partnerstvu in GSP+ za naše partnerice z učinkovitimi in prilagodljivimi pravili o poreklu, ki bodo afriškim, karibskim in pacifiškim državam omogočala, da izkoristijo preferenciala, do katerih so upravičene, spremljala pa jih bosta tudi ustrezna tehnična pomoč in usposabljanje. Hkrati bo spremljanje upravičenk do GSP zagotovilo, da bodo preferenciala prejeli samo upravičeni izdelki. Če bom potrjen kot komisar, bom izvedel oceno pravil EU o poreklu, da bi ocenili njihovo primernost za namene, za katere so bila zasnovana, in razmislili o morebitni posodobitvi.

Vprašanje Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov

11. Kako bi dosegli, da bi se carinska unija dvignila na višjo raven in kako bi zagotovili učinkovito in sodobno carino, zlasti da bi se spoprijeli z izzivi, kot so platforme za e-trgovanje, kar je napovedala predsednica Komisije v svojih političnih smernicah, ter katere nadaljnje ukrepe bi predvideli v zvezi s tem? Čeprav bi carinska reforma vzpostavila centralizirano vozlišče carinskih podatkov, ki bi koristilo tako carinskim organom kot podjetjem, kako bi si Komisija prizadevala dokončati prehod na popolnoma digitalno carinsko okolje in preprečiti nadaljnje zamude držav članic pri uvajanju informacijskih sistemov? Ali nameravate medtem izboljšati sodelovanje med organi za nadzor trga in predlagati ciljno usmerjene spremembe, kot je dodatno financiranje carinskih organov, da bi rešili izzive v zvezi s platformami za e-trgovino, ki imajo sedež v tretjih državah, vključno s težavo glede izogibanja pravilom EU z delitvijo naročil v manjše pakete?

Če bom potrjen kot komisar, bom vodil prizadevanja za pogajanja o carinski reformi EU ter za njeno izvedbo in ustanovitev carinskega organa EU. Ukrepi, predlagani v reformi, predstavljajo vodilno svetovno in na podatkih temelječo vizijo carinskega sistema EU, ki bo močno poenostavila carinske postopke za podjetja, zlasti za najbolj zaupanja vredne trgovce. Z njimi bo carinska unija EU vstopila v 21. stoletje, pri tem pa podpirala 27 carinskih organov EU pri enotnem delovanju na naši skupni meji, povečala gospodarsko varnost in hkrati olajševala trgovino. Zaradi digitalne preobrazbe se bodo z reformo zmanjšali okorni carinski postopki, ki bodo tradicionalne deklaracije poenostavili s pametnejšim in na podatkih temelječim pristopom k nadzoru uvoza in izvoza. Hkrati bodo imeli carinski organi na voljo boljše informacije in načine za ustrezno ocenjevanje in preprečevanje nezakonitega uvoza, in po potrebi izvoza, ki prinašata realna tveganja za državljane in državljanke, gospodarstvo in okolje EU. Novi carinski organ EU bo razvil in nadzoroval vozlišče carinskih podatkov EU, ki bo delovalo kot gonilna sila novega ekosistema. To podatkovno vozlišče bo sčasoma nadomestilo obstoječo carinsko infrastrukturo in sisteme IT v državah članicah EU in jim prihranilo do dve milijardi evrov operativnih stroškov na leto. Prispevalo bo tudi k oblikovanju boljšega pristopa EU k obvladovanju tveganj in carinskim kontrolam v celotnih dobavnih verigah blaga.

S programom Carina zagotavljamo, da do podobnih izboljšav na področju digitalizacije in obvladovanja tveganj prihaja v naših državah širitve in predpristopnih državah ter v naši carinski uniji s Turčijo, s čimer se krepi nadzor nad blagom na naših zunanjih mejah, zlasti v zvezi s kritičnimi dobavnimi verigami in sankcijami.

Če bom potrjen kot komisar, bom sodeloval z drugimi člani kolegija, da bi pomagal pri reševanju izzivov, povezanih s platformami za e-trgovanje, saj se vse več pogosto neskladnega blaga v paketih, katerih vrednost je nižja od 150 EUR, uvozi neposredno iz tretjih držav, kupljeno pa je na spletnih platformah.

Leta 2023 je bilo v EU neposredno uvoženih 2,3 milijarde artiklov, v letu 2024 pa se jih pričakuje 4 milijarde. Javni organi v samo sedmih državah članicah (Nizozemska, Belgija, Francija, Madžarska, Italija, Španija in Nemčija) so bili odgovorni za nadzor nad več kot 90 % tega blaga. Carinske kontrole zahtevajo tesno sodelovanje z organi za nadzor trga, ki so pristojni za zagotavljanje, da je blago skladno z veljavnimi zakoni in drugimi predpisi, vključno z okoljskimi, zdravstvenimi in varnostnimi zahtevami.

Zaradi velikega povečanja uvoza prek e-trgovanja so potrebni ukrepi na več področjih, da se odgovori na tri glavne izzive: skladnost blaga, zlasti z vidika varnosti; nelojalno konkurenco med podjetji s sedežem v EU ter trgovci in prodajnimi platformami iz tretjih držav, ki so osredotočeni na potrošnike v EU in pogosto niso v skladu z zakonodajo EU ter izkoriščajo prag za oprostitev carine v višini 150 EUR, in okoljsko trajnostnost.

Komisija je predlagala in razvila orodja za odziv na ta pojav, ki zajemajo različne vidike spletne prodaje blaga, od prodaje do uvoza ali dajanja blaga na trg EU. Od teh bodo akt o digitalnih storitvah, uredba o nadzoru trga in uredba o splošni varnosti proizvodov imeli ključno vlogo pri zagotavljanju, da so proizvodi, ki se prodajajo na spletu, skladni z vsemi veljavnimi pravili EU. EU bi morala zdaj v celoti izkoristiti razpoložljiva orodja za povečanje skladnosti blaga, ki se prodaja prek spleta, in blaga, uvoženega z e-trgovanjem.

Na carinskem področju enotno okence EU za carino že omogoča avtomatizirano in digitalno sodelovanje med carinskimi organi in organi za nadzor trga, saj olajšuje izmenjavo podatkov v realnem času. Predlagana carinska reforma EU bo prinesla dolgoročne in sistemske rešitve za izzive e-trgovanja. Okrepila bo zmogljivost carinskih organov za nadzor in pregled nad tokovi, in sicer zahvaljujoč carinskemu organu EU in vozlišču carinskih podatkov EU, kar bo omogočilo boljši pristop EU k obvladovanju tveganj. Temeljila bo tudi na uspešnih izkušnjah z zakonodajo o DDV, in sicer z uvedbo pojma „domnevni uvoznik“, v tem primeru za platformo za e-trgovanje, ki bi bila odgovorna za pravilno plačilo dajatev in davkov, pa tudi za skladnost izdelkov z ustreznimi predpisi EU. S carinsko reformo se bo tudi odpravila oprostitev carine za zneske do 150 EUR in uvedla poenostavljena carinska obravnava, s katero bodo stopnje dajatev združene v skupine, kar bo prostovoljna poenostavitev. S tem se bo preprečila trenutna praksa ločevanja paketov, da ostanejo pod pragom za oprostitev.

Pomembno je, da so zakonodajalca čim prej sprejmeta sveženj o carinski reformi, saj ta reforma zagotavlja dejansko strateško zmogljivost EU, da se enotno odzove na grožnje, ki jih prinaša nedovoljeno in neskladno e-trgovanje, kar nam bo omogočilo, da naše državljane in državljanke bolje zaščitimo pred škodo, naša delovna mesta, inovacije in industrijo pa pred neelojalno konkurenco. Hkrati bom skupaj s komisarji in komisarkami, pristojnimi za zadevna področja, poskušal oblikovati pristop, ki bo zajemal vse vidike. Kadar se ugotovi, da poslovni model izkorišča strukturne težave pri izvajanju zadostnih preverjanj skladnosti za ogromne količine posamično pakiranih in poslanih izdelkov iz tujine, bi morali biti odprti tudi za druge ukrepe.

Kar zadeva izvajanje carinskega zakonika Unije s pomočjo informacijske tehnologije, Komisija sicer napreduje po načrtih, vendar zamude, ki jih povzročajo različni dejavniki v državah članicah, vplivajo na splošno izvajanje. Zamude v eni državi članici imajo verižni učinek na druge in s tem zamikajo uporabo nekaterih ukrepov za olajševanje trgovine, kot je navedeno v letnem poročilu o napredku na področju carinskega zakonika Unije za leto 2023. Komisija izvaja različne blažilne ukrepe, s katerimi nameravam nadaljevati in jih okrečiti. V mislih imam zlasti okrepljen nadzor in spremljanje izvajanja carinskega zakonika Unije z obiski na kraju samem, povečano in namensko pomoč državam članicam, ki se soočajo s težavami z vseevropskimi sistemi, namenski vodilni program financiranja v okviru instrumenta za tehnično podporo za leto 2024 ter splošno, namensko in prilagojeno podporo v okviru mandata in proračuna Komisije.

Vprašanje Odbora za pravne zadeve

12. Pristop tretjih držav h konvencijam in spoštovanje člena 218(6) PDEU

Več mednarodnih konvencij, katerih pogodbenica je Evropska unija, zlasti v okviru Haaške konference, omogoča pristop tretjih držav s klavzulami, ki določajo postopek „tihе privolitve/nenasprotovanja“ na mednarodni ravni. Sodišče Evropske unije je v mnenju 1/13 z dne 14. oktobra 2014 razsodilo, da akt o pristopu in izjava o sprejetju takega pristopa pomenita mednarodni sporazum v smislu člena 218 PDEU. Parlament je v resoluciji z dne 15. junija 2023 o podpori pristopu Ukrajine h Konvenciji z dne 2. julija 2019 o priznavanju in izvrševanju tujih sodnih odločb v civilnih ali gospodarskih zadevah (2023/2689(RSP)) menil, da bi bilo treba v zadevah v zvezi z določitvijo stališča EU glede pristopa tretjih držav k konvencijam Haaške konference uporabiti postopek iz člena 218(6) PDEU. V tem smislu bi morala Komisija za vsak pristop tretje države k Haaški konvenciji, za katerega velja mehanizem nenasprotovanja, Svetu predložiti predlog sklepa, ki bi ga sprejel s privolitvijo Parlamenta. Če Svet po privolitvi Parlamenta sprejme sklep, da nasprotuje vzpostavitvi odnosov na podlagi konvencije z novo državo pogodbenico, bi Komisija mora v skladu s tem obvestiti depozitarja. Samo tak postopek bi omogočil spoštovanje razdelitve pristojnosti na podlagi Pogodb v skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije v zvezi z mednarodnimi sporazumi. Vendar je Komisija zlasti v razpravi o tem vprašanju na plenarnem zasedanju 14. decembra 2023 menila, da so njene obveznosti v zvezi s tem zgolj obveznosti obveščanja: Komisija se zavezuje, da bo obveščala Parlament in Svet ter upoštevala njuna stališča. Komisija bi zato pri odločanju o tem, ali naj predlaga odločitev o ugovoru, Parlament obvestila o nameravanem pristopu tretje države k Haaški konvenciji, pri čemer bi ustrezno upoštevala izražena stališča. Če se po razpravah v Svetu in Parlamentu izkaže, da ni razloga za nasprotovanje pristopu tretje države, Komisija formalno ne sprejme stališča, kot je dosedanja praksa. Glede na to, da se ta postopek začne šele, ko se Komisija odloči, da bo podala predlog in vložila ugovor, je razdelitev pristojnosti v postopku odločanja iz člena 218 PDEU dejansko izkrivljena.

Če boste potrjeni za komisarja, kako nameravate zagotoviti, da bo Komisija v primeru pristopa tretjih držav k mednarodnim sporazumom, ki vsebujejo klavzule o nenasprotovanju, spoštovala postopek iz člena 218(6) PDEU in s tem zagotovila spoštovanje pravnega postopka odločanja in delitve pristojnosti v skladu s Pogodbama?

Zavežujem se, da bom v celoti spoštoval postopke, določene v Pogodbah, ter institucionalne pristojnosti Evropskega parlamenta in Sveta. Naj spomnim, da Komisija že dosledno obvešča Evropski parlament in Svet o vsakem nameravanem pristopu tretje države h konvencijama s postopkom brez ugovora, da bi skupaj z njima preučila, ali bi bilo treba razmisliti o ugovoru. Komisija v celoti upošteva stališča, izražena v Evropskem parlamentu in Svetu. Pripravljen sem tudi podrobneje preučiti načine za čim boljše medinstitucionalno sodelovanje na tem področju.

Vprašanje Odbora za peticije

13. V korist postopka peticije je treba izboljšati preglednost postopkov za ugotavljanje kršitev in obveščanje vlagateljev peticij o stanju postopkov za ugotavljanje kršitev. Poleg tega postopki kršitve ostajajo nezaključeni več let, pogosto brez kakršnega koli napredka. Odbor PETI se zavzema za večjo proaktivnost in samodejnost pri

prejemanju povzetka informacij o stanju postopkov za ugotavljanje kršitev, povezanih s peticijami, v okviru strukturiranega dialoga med odborom PETI in komisarjem, pristojnim za peticije. Ob upoštevanju slednjega, katere konkretne ukrepe bi uvedli za zagotovitev boljše obravnave, boljšega usklajevanja in rednega ter pravočasnega obveščanja o stanju postopkov za ugotavljanje kršitev ter postopkov EU Pilot, povezanih s peticijami; da bi pospešili reševanje s tem povezanih dolgotrajnih nerešenih postopkov za ugotavljanje kršitev, da državljani ne bi v nedogled čakali na izid; da bi uvedli novo medinstitucionalno informacijsko orodje med Komisijo in Parlamentom, ki bi mu olajšalo dostop do vseh zadevnih informacij, povezanih s peticijami, in vključilo te zahteve do Komisije v revizijo okvirnega sporazuma?

Komisija pripisuje velik pomen preglednosti svojih dejavnosti za izvrševanje prava EU, saj to širši javnosti omogoča, da sodeluje pri deljeni odgovornosti za izvrševanje, in lahko prispeva k hitrejšemu zagotavljanju skladnosti s strani držav članic.

Komisija je že sprejela več ukrepov za objavljanje ustreznih informacij. Javni register zadev o kršitvah vsebuje najnovejše informacije o zadnjem koraku v vsaki zadevi. O najpomembnejših sklepih o kršitvah, sprejetih v rednih ciklih ugotavljanja kršitev, se objavijo sporočila za javnost. Poleg tega Komisija objavlja letno poročilo o spremljanju izvajanja zakonodaje EU, v katerem so opredeljeni ključni trendi, podrobno opisano sodelovanje z državami članicami in navedena področja, na katerih so potrebna dodatna prizadevanja. Parlament lahko v skladu z okvirnim sporazumom iz leta 2010 zahteva tudi informacije o konkretnih tekočih postopkih za ugotavljanje kršitev.

Pomembno je tudi, da je sistem državljanom in državljanom prijaznejši za uporabo. Javni register se zdaj lahko uporablja za iskanje peticij s povezavo na portal Evropskega parlamenta za peticije. Ta novost javnosti olajšuje iskanje obstoječih postopkov za ugotavljanje kršitev na specifičnih področjih, spremljanje napredka in preverjanje, ali obstajajo peticije, povezane s tekočimi preiskavami.

Če bom potrjen kot komisar, bom na podlagi teh ukrepov za večjo preglednost predlagal nadaljnje medsebojno povezovanje javnega registra sklepov o kršitvah, ki ga vodi Komisija, in portala Evropskega parlamenta za peticije. Preprost klik na portalu za peticije bi moral zadostovati, da vlagatelja ali vlagateljico peticije preusmeri na zadevni primer kršitve v javnem registru Komisije, in obratno. Odgovori Komisije Evropskemu parlamentu o peticijah, povezanih s postopki za ugotavljanje kršitev in dialogi v okviru sistema EU Pilot, se morajo dosledno sklicevati na zadevni primer in aktualno stanje.

Prav tako bom povečal preglednost naših izvršilnih ukrepov z novimi spletnimi stranmi, ki bodo zagotavljale uporabnikom prijazne informacije o primerih kršitev (vključno s trendi in časom, potrebnim za uskladitev s sodbo Sodišča, ali povprečnim časom obravnave zadev), zaostankih pri prenosu zakonodaje, odstopanjih od skladnosti in dialogih v okviru sistema EU Pilot. Seznanjen sem zlasti s pozivom k večji preglednosti v zvezi z našimi dialogi v okviru sistema EU Pilot in predlagal bi, da bi na naših spletnih straneh začeli objavljati več informacij, kot so število začelih, zaključenih in odprtih dialogov v okviru sistema EU Pilot ob koncu vsakega leta ter boljši pregled zadevnih držav članic, področij politike ali tem. Glede vprašanja vzpostavitve novega medinstitucionalnega informacijskega orodja sem pripravljen oceniti njegovo izvedljivost med Komisijo in Parlamentom v okviru razpoložljivih proračunskih sredstev.

Kar zadeva vključitev teh elementov v okvirni sporazum, bo Komisija skrbno preučila zahteve Parlamenta.